Զ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 1706 27 Birinci Kânun 1936 ԳԻՆ 4 ՂՐՈՒՇ ԿԻՐԱԿԻ 27 ԴԵԿՏ. 1936

AREVELK
Siyasî, iktisadî ve edebî yevmî gazete
Galata, Tünel itisalinde, Billur sokak No. 10

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

	ՎԵՑԱՄՍԵԱՅ	ՏԱՐԵԿԱՆ
Թուրքիա	700 ղր.	1400 ղր.
Արտասահման	140 Ֆր.	250 Ֆր.
Ամերիկա	3 դոլար	15 դոլ.

AREVELK
ԱՐԵՒԵԼՔ

ՀԵՌԱՁԱՅՆ 40852 ԱՆԿԱԽ ՕՐԱԹԵՐԹ Telefon 40852

ՀԱՍՑԷ.— Գալաթա, Թիւնէլի բով Պիլլուր փողոց, թիւ 10

AREVELK
Quotidien Armenien Politique
Economique Litéraire
Galata B. P. 1203

ԽՄԲԱԳՐԱՊԵՏ
ԽՈՐԷՆ ՃԱՄՃԵԱՆ

ՇԱԲԹՈՒԱՆ ԱՆՑՈՒԴԱՐՁԵՐԸ

ՆՈՐ ՅՈՒՁՈՒՄՆԵՐ ԲՍՅՑ ԽԱՂԱՂՈՒԹԵԱՆ ՅՈՅՍԵՐ

ՍՊԱՆԻԱԿԱՆ ՊԱՏԵՐԱԶՄԸ ՄԻՇՏ ԲԱՐԴՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ ԱՂԲԻՒՐ.— ՄԻԱՍ ԿՈՂՄԷ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՀԱՍԿԱՑՈՂՈՒԹԵԱՆ ՁԵՌՆԱՐԿՆԵՐ. — ՍԹՐԷԶԱՅԻ ՀԱԿԱՏԸ ԿԸ ՎԵՐԱՆՈՐՈԳՈՒԻ.— ՍԱՆՃԱՔԻ ԽՆԴԻՐԸ ՅՈՒՁՈՒՄՆԱԼԻՑ ՓՈՒԼԻ ՄԷՋ.—ԹՈՒՐՔԻԱ ԱՆԱՅԼԱՅԼ ԻՐ ՊԱՀԱՆՋՄԱՆ ՄԷՋ

Հակառակ եւրոպական Մնունդին որ խաղաղութեան կոչ կ'ուղղէ ընդհանուր մարդկութեան, սպանիական ներքին պատերազմը աւելի բուռն թափով չարունակուեցաւ անցնող շաբթուան ընթացքին և Մադրիտի չուրջ յարձակողականը աւելի սաստիկ բնոյթ մը ստացաւ։ Այնպէս որ քաղաքին անգլ. բնակչութիւնը ստիպուած կը հեռանայ՝ օդային ռմբակոծումներուն զոհ չերթալու համար։ Դիւրին է երեւակայել այս եղանակին տասնեակ հազարաւոր ծերերու, կիներու և տղայոց բանտարկեալներու պատճառած արհաւիրքը։

Կարմիրներու կողքին պատերազմող Ռուսերու և ազգայնականներու զինակից Գերմաններու բացայայտ պայքարը ա՛լ աւելի ծանրացուցած է ռուսեւգերման յարաբերութիւնները որոնք արդէն բաբեկամական ըլլալէ հեռու են։ Վերջին անգամ «Կոմսոմոլ» ռուս. ոկան չոգենաւին ազգայնական մարտանաւերու կողմէ ընկղմուիլը մեծ յուզում առաջ բերաւ Ռուսիոյ մէջ և մինչև իսկ զրոյց ելաւ թէ Սեւ Ծովի ռուս. նաւատորմը կը պատրաստուի նեղուցներէն անցնել՝ Սպանիական ջուրերու մէջ պաշտպանելու համար իր առեւտր. նաւերը որոնք այս կերպով աւելի ազատ պիտի ըլլան ուղղութիւն և կամաւոր հաղցնելու համար կարմիրներուն։ Բայց լուրը հերքուեցաւ, եթէ հաստատուէր. հանրաքար գերման նաւաբաժին մը ալ ձիպրալթարէն պիտի մտնէր, և կասկած չկայ թէ երկու ազգերու նաւաբաժինները փոքր միջադէպով մը անխուսափելիօրէն ընդհարում մը պիտի ունենային իրարու նախաքայլ պատերազմի մը։ Կացութիւնը չատ լարուած է այս պահուս, քանի որ կ'ըսուի թէ Ֆրանսա զինկոյց պիտի ընէ Գերմանիոյ թէ եթէ չարունակէ օգնել ազգայնականներուն, և այս կերպով չէզոքութիւնը բռնաբարել, ինքն ալ պիտի ըստիպուի կարմիրներուն ի նպաստ չարժիլ։ Այս ազդարարութիւնը եթէ կատարուի, պիտի նշանակէ թէ Ֆրանսական և գերման բանակները պիտի պատերազմին սպանիական հողի վրայ, սպասելով որ նոյնը կատարեն իրենց սահմաններուն վրայ։ Բայց չի յուսացուիր որ Ֆրանսա այս պիսի ծանրակշիռ յայտարարութիւն մը ընէ որ հեռու է անկողմնակալ հանգամանքէ, քանի որ իրեն զինակից Ռուսիա միեւնոյն ընթացքը բռնած է ի նպաստ կարմիրներուն, և եթէ պէտք է չէզոքութեան հրաւէր ուղղէ՝ պէտք չէ մոռնալ նաև Ռուսիան։

Այս պարագաներու մէջ բոլորովին ջուրը ինկած կրնայ համարուիլ պատերազմիկներու մօտ միջամտութեան ֆրանքւանգլիական ձեռնարկը։

Սպանիական կնճռոտութեանց հակապատկեր ըլլալով, խաղաղաչունչ մը կը փչէ Միջերկրականէն, որ կը պատէ ամբողջ Արեւմտեան Եւրոպայի մթնոլորտը։

Անգլիա և Իտալիա վերջնականապէս համաձայնած են Միջերկրականեան նոր Ուխտի մասին, որուն չատ բնական կերպով պիտի մասնակցի նաև Ֆրանսա։ Այս համաձայնութեան իրաւ. արդիւնք, Անգլիա և Ֆրանսա դրապէս (de facto) ընդունած եղան Եթովպիոյ կցումը, քանի որ որոշեցին ջնջել իրենց Ատիս Ապէպայի դեսպանութիւնները, զանոնք վերածելով ընդհ. հիւպատոսութիւններու, ինչ որ կը նշանակէ թէ կ'ընդունին որ հապէշ անկախ պետութիւն մը գոյութիւն ունենալէ դադրած է։ Հիմա կը մնայ նոր կացութիւնը իրաւապէս (de jure) ընդունելու խնդիրը։ Բայց ասիկա Ազգաժողովը չահագրգռող նուրբ հարց մըն է ուրուն լուծումը ապագային վերապահուած է և Անգլիա կը սպասէ պատեհ առիթի մը, որպէս զի այս խնդիրը ևս կռուախնձոր ըլլալէ դադրի վաղնամի երկու բարեկամ ազգերուն միջեւ։ Արդէն Մ. Մուսոլինի գոհ է խնդրին առաջիմ ստացած այս մասնակի լուծումէն։

Հիմա տեղն է հարցնելու թէ, քանի որ մէկ կողմէն Իտալիոյ և միւս կողմէ Ֆրանքւանգլիական ճակատին միջեւ ոչ է անհամաձայնութիւն չէ մնացած, և թշնամանալու առիթ տուող ոչ է խնդիր գոյութիւն չունի իրենց միջեւ, ի՞նչ պէտք կայ այլեւս որ Իտալիա կապուած մնայ Գերմանիոյ, որուն հետ գործակցութիւնը իրաւ. զէնք գործածեց՝ Անգլիան և Ֆրանսան իրեն մօտեցնելու համար։ Եւ քանի որ այդ նպատակին հասաւ, ի՞նչ հարկ կայ վչտացնելու այդ երկու երկիրները՝ կապուած մնալով Գերմանիոյ, որուն խաղաղութեան սպառնացող դիրքը ա՛ն երեւ է։

Ֆրանս. և Անգլ. մամուլը այս թէզին անդրադառնալով. արդէն յոյսեր կը յայտնէ թէ կրնայ վերանորոգուիլ Սթրէզայի ճակատը որ կազմուած էր Ֆրանսայէ, Անգլիայէ, Իտալիայէ և Գերմանիայէ, նպատակ ունենալով պաշտպանել Ֆրանքւանգլիական սահմանը եթէ Գերմանիոյ կողմէ յարձակման մը ենթարկուէր։ Եթովպիոյ խնդիրը և անոր արդիւնք Անգլուիտալական սուր հակառակութիւնը խորտակեց այս ճակատը, բայց նոր համաձայնութիւնը կրնայ զայն վերահաստատել, տրուած ըլլալով մանաւանդ Իտալիոյ չատ ճկուն քաղաքականութիւնը։

Բայց այս ճակատը վերահաստատելու փափաքողները կը խուսափին անոր տալու հակագերման պլօքի մը հանգամանքը և ընդհակառակը, կ'աշխատին Գերմանիան ևս իրենց մէջ առնել, ի սէր ընդհ. խաղաղութեան, թախանձելով անոր, որ հրաժարի իր պատերազմաշունչ հակումներէն, և փոխարէն խոստանալով գոհացում տալ անոր մտահ. պահանջներուն։ Մինչեւ իսկ խօսքը կ'ըլլայ իրեն վերադարձնելու իր նախկին գաղթավայրերը։ Եթէ Գերմանիա ընդ առաջ ելնէր այս առաջարկներուն, խաղաղութեան դատը մեծ յաղթանակ մը տարած պիտի ըլլայ։

Սանճաքի խնդիրը սուր հանգամանք մը առաւ Թուրքիոյ և Ֆրանսայի միջեւ։ Ազգաժողովի այն նիստէն վերջ որուն մէջ չէզոք դիտողներու զրկուիլը որոշուեցաւ, արտաքին գործավար Պ. Բիւշտիւ Արաս և Ֆրանսայի արտաքին նախարար Մ. Տէլպոս Փարիզի մէջ խորհրդակցութիւն մը ունեցան, որու միջոցին երեւան եկաւ որ երկու երկիրներուն տեսակէտները անհաշտ են խնդրոյն լուծման չուրջ։ Արդարև, Թուրքիա կը պահանջէ որ Սանճաքը, Սուրիոյ և Լիբանանի անկախ պետութեանց համահաւասար անկախ պետութեան մը վերածուի, մաս կազմելով Սուրիական համադաշնակցութեան։ Իսկ Ֆրանսա չընդունիր Սանճաքին անկախութեան սկզբունքը և զայն կը նկատէ Սուրիոյ պետութեան ենթակայ ինքնավարչութիւն մը։ Թուրքիոյ պահանջը իրաւունքի վրայ կը յենու, որովհետեւ Թուրք բնակչութեան մեծամասնութիւն կազմող հողամաս մը չկրնար ենթարկուիլ արաբ տարրին իշխած Սուրիական պետութեան։ Վրանսական կարգ մը թերթեր իսկ սկսած են արդար նկատել Թուրքիոյ այս պահանջը, և կը թելադրեն Ֆրանս. կառավարութեան, չզոհել Թուրքիոյ թանկագին բարեկամութիւնը և ընդունիլ անոր տեսակէտը։

ՍՊԱՆԻՈՅ ԿԱՌԱՎԱՐԱԿԱՆՆԵՐԸ

ԳՐԱՒԵՑԻՆ ԳԵՐՄԱՆ ՇՈՒԵՆԱՒ ՄԸ

Հիթլէրի ծանրակշիռ մէկ որոշումէն կը վախցուի

ԼՈՆՏՈՆ 26.— Սպանիական կառավարական մարտանաւեր գրաւեցին գերմանական «Փալո» շոգենաւը եւ զայն առաջնորդեցին Պիլպաօ։ Անգլ. հաղաք. շրջանակները կը վախնան որ այս դէպքը ծանր անդրադարձներ ունենայ։

ՓԱՐԻԶ 26. «Էօվր» կը հաղորդէ որ «Փալո» կը պարունակէր 1500 բօճ ռազմանիւթ։ Մեծ գաղտնապահութիւն կը տիրէ բեռին շուրջ։ Նաւազները յանձնուած են Պասքեան իշխանութեանց։

ԳԵՐՄԱՆԱԿԱՆ ՎԵՑ ՕԴԱՆԱՒԵՐ ՂՐԿՈՒԱԾ

ՓԱՐԻԶ 26.— Կը հաղորդուի որ գերման ֆոմբանիգ վեց օդանաւեր հասած են սպանիական Մարոք։

ԱՆԳԼ. ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԵԱՆ ԴԻՄՈՒՄԸ

ՓԱՐԻԶ 26.— Անգլ. կառավարութիւնը Ֆրանսայի նման Պերլինի մօտ ձեռնարկ մը կատարեց, Սպանիա կամաւորներու առաքումը արգիլելու համար։ Իրեն արդէն իսկ պարզեց Ռիպէնթրոփի անգլ. տեսակէտը և բաղձանք յայտնեց ընդհ. եւրոպական համաձայնութեան մը յանգելու։ Իրեն նմանապէս անդրադարձաւ Լոքարնոյի Ուխտին, որու գլխաւոր վէճը կը կազմէ նախայարձակին ճշդումը։

Կը թուի որ Գերմանիա պիտի դադրի առարկելէ Ֆրանքւանգլիական Ուխտին, եթէ Ֆրանսա և Ռուսիա ընդունին նախայարձակին ճշդումը Գերմանիոյ կողմէ ընդունելի ձեւով։ Սպանիական խնդրոյն մասին, այսօր կարեւոր նիստ մը պիտի գումարուի Պերլինի մէջ Հիթլէրի նախագահութեամբ։ Կը կարծուի որ Ֆրանքոյի մօտ գերման դեսպան Ֆոն Ֆոփէլ տեղեկագիր մը պիտի ներկայացնէ Ֆրանքոյի ուժերուն կացութեան մասին։ Այս տեղեկագիրը որ մութ գոյներով կը ներկայացնէ այս վերջնոյն վիճակը, պիտի պահանջէ կարեւոր ուժերու առաքումը։

«Էօվր» կ'ըսէ որ Շախթ, Ֆոն Պլոմպէրկ և Ֆոն Ֆրիթշ մեծապէս կը հակառակին Սպանիական միջամտութեան բայց Հիթլէր առանձինն պիտի տայ որոշումը։

(Շարունակութիւնը կարդալ Գ. էջ)

Բիւշտիւ Արաս մեկնեցաւ Փարիզէն

ՓԱՐԻԶ, 26.— Թէվֆիք Բիւշտիւ Արաս երէկ գիշեր մեկնեցաւ Փարիզէն սէմբլոն հեղբնքացով։

Լրագրողներու թագաւորը մեռաւ

ՆԻՒ ԵՈՐՔ, 26.— Հրոսի հրատարակութեանց ընդհ. տնօրէն Արթիր Պրիզպան այս առաւօտ յանկարծամահ եղաւ։ 72 տարեկան էր։ Պրիզպան տարեկան 250 հազար տոլար կը շահէր։

Զան Քայ Զէքի ձերբակալումը թիւրիմացութեան արդիւնք...

ՇԱՆԿՀԱՅ 26.— Զան Քայ Զէքի ազատագրումէն յետոյ Զանկ Սու Լիանկ հետեւեալը յայտարարեց.—

Զան Քայ Զէքի ձերբակալումը թիւրիմացութեան մը արդիւնք է։ Կը կարծէի որ մարաշխատը մտադիր է զինաթափել իմ բանակներս։ Ահա թէ ինչու որոշեցի զերի բռնել և վար դնել զայն իբրեւ պատանդ։

Միւս կողմէ Նանքինի կառավարութիւնը ժամանակէ մը ի վեր իմ մարդոցս վճարումներուն համար անհրաժեշտ գումարները չէր զրկեր։ Այս պարագան աւելցուց կասկածներս։

Փէքին 26.— Զինական աղբիւրէ կը հաղորդուի որ մարաշխատ Զան Քայ Ճէքի ազատագրումը ձեռք բերուած է չնորհիւ Շանսի և Սուրիան նահանգներու պետ Եէնչիզունի միջամտութեան։ Մարաշ. Զանկ Սու Լիանկ պիտի ընդունի արտաքսման մեկնիլ, իր ուժերը ելնչինչան, հրամանատարութեան ներքեւ դնելով։

ՄԱՍՐԻՏ ԿՐԿԻՆ ՌՈՒՄԲԱԿՈԾՈՒԱԾ

Բազմաթիւ զոհեր կան

Երկու կողմերն ալ յաջողութիւններ կը ծանուցանեն

ՄԱՍՐԻՏ 26.— Պոսթիլլայի հիւսիս-արեւմտեան չրջանին մէջ կառավարական ուժերը 6 քիլոմէթրի նոր առաջխաղացում մը կատարեցին, առանց լուրջ դիմադրութեան մը հանդիպելու։

ՄԱՍՐԻՏ ՆՈՐԷՆ ՌՈՒՄԲԱԿՈԾՈՒԱԾ

ՄԱՍՐԻՏ 26.— Ըմբոստ օդանաւերը երէկ ժամը 23ին երկրորդ անգամ սաւառնեցան, բայց Մասրիտի հակաօդային մարտկոցները սիպեցին թշնամին խոյս տալու։ Ըմբոստ օդանաւեր ռումբեր արձակեցին մայրաքաղաքին արուարձաններուն վրայ։

ԻՏԱԼԱՑԻ ԾՈՎԱՅԻՆՆԵՐՈՒ ՅԱՐՁԱԿՈՒՄԸ

ԹԱՆՃԷՐ 26.— Սպանիական «Տէմոքրացիա» թերթին մէջ Իտալիոյ հանդէպ նախատական յօդուածի մը երեւման հետեւանքով, իտալացի 150 ծովայիններ երէկ գիշեր մտան թերթին տպարանը, եւ փողոց նետեցին, ինչ որ գտան.— տպուած թերթեր, թուղթեր եւ թերթին հաւաքածոներ աղաղակելով. «կեցցէ Ֆուչէ՛, կեցցէ՛ Իտալիա»։ Ծանուցակոծ միջադէպեր չկան։

ԿԱՌԱԽՈՒՄԲ ՄԸ ՕԴԻ ՀԱՆՈՒԱԾ

ՄԱՍՐԻՏ 26.— Տասներկու ուժանակարձակներու խումբ մը, ամսոյս 24ին Մօնթ-Արակօնի մօտ օդը հանեց զէնքերով եւ ռազմանիւթով լեցուն 23 վագոններէ բաղկացեալ կառախումբ մը։ Ուժանակարձակները մէկուկէս քիլոմեթր հեռաւորութենէ մը մտան թշնամի հողամասը անցնել վ Թակէն։ Վագոններու մեծամասնութիւնը ամբողջովին քանդուեցաւ ինչպէս նաեւ երկաթուղին։

ՍԷՎԻԼ 26.— Սէվիլի անթեղէն զօր. Լանո կարդաց զօր. Ֆրանքոյի սպանիացի ժողովուրդին ուղղեալ հետեւեալ պատգամը.—

«Մեծ յաղթանակներու հինգ ամիսներ բոլորեցինք։ Երէկ յաղթեցինք կարմիրներուն, այսօր՝ միջազգայնականներուն։ Ոչ ոք պէտք չէ յուսալքուի, որովհետեւ ի մօտոյ ձեռք պիտի բերենք կատարեալ յաղթանակ։ Սպանիա կ'ուզէ իր աւանդական ողջոյնը անոնց, որոնք մասնակցեցան ազգայնական դատին յաջողութեանը Կեցցէ՛ Սպանիա։»

ԱՎԻԼԱ 26.— Բնակչութիւնը Մնունդի առթիւ ճակատի մարտիկներուն զրկեց տաք զգեստներ։ Վեց միլիոն փէզէթայի հասաւ Մնունդի ժողովրդային հանգանակութիւնը պատերազմիկներուն համար։

ՆՈՐ ԱԶԴԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

ԱՎԻԼԱ, 26.— Ազգայնական իշխանութիւնները նոր ծանուցագրով մը ազդարարեցին որ կառավարականներուն ձեռք գտնուող նաւահանգիստները արգելափակուած են։

Մասնաւորաբար Պիլպաօ, Սանթանտէր, Կիժօն, Ավիլէս նաւահանգիստները կատարելապէս փակուած են առեւտրական բոլոր նաւերուն։

ՋԱՄՕՐԱՑԻ ՏՂԱՔԸ

ՓԱՐԻԶ, 26.— Սպանիոյ նախկին հանր. նախագահ Ալքալա Զամօրայի երկու տղաքը, որոնք համայնավար հսկում ունին, առանց իրենց հօր հաւանութեան մեկնած են Սպանիոյ կառավարական ճակատը։ Այս վերջիններուն հայրը ճարահատ բողոքագիր մը ղրկած է «Էր Նուվէլ»ի ուր կը յայտնէ որ Փարիզի սպանիական դեսպանատունէն տղոցը տրուած անցագիրը կ'արտօնէ անոնց Սպանիա մուտքը բայց ելքը՝ ոչ։

Այս կերպով, կ'ըսէ, մտադիր են վար դնելու իր զաւակները իրմէ վրէժ լուծելու համար։

ՁԻՆ. ԳՈՐԾՈՂՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

ՍԷՎԻԼ 26.— Փէտրօս Ապատէ մեկնած ազգայնական զօրասիւն մը ձեռք անցուց համայնավարներ և ազգայնական տարբեր փոխադրող 40 քամիօններու կարաւան մը։ Թշնամի կողմէն 150 միջազգային պատերազմիկներ սպաննուեցան։ Միւս կողմէ Վիլլա տէլ Ռիօ մեկնած ազգայնական զօրասիւն մը պարտութեան մատնեց թշնամին և սպաննեց 50 հոգի, ոչնչացուց երկուքը սպայ։ Ազգայնական ուժերը գրաւեցին Վիլլա տէլ Ռիոն և Մօնթօն։ Կարեւոր քանակութեամբ ռազմանիւթ անցաւ ազգայնականներուն ձեռքը։

Ամերիկայի Ատիս-Ապապայի հիւպատոսը ճամբայ ելած

ՀՌՈՄ, 26.— Հռոմի Միացեալ Նահանգաց դեսպանը «Մէսաճէրո»ի յայտարարեց հետեւեալը.—

«Ոչ միայն Միացեալ Նահանգաց Ատիս Ապապայի ընդհ. հիւպատոսը մը կարգուած է, այլեւ այս վերջինը արդէն իսկ ճամբայ ելած է։»

ԿՐԹԱԿԱՆ ԳՈՐԾԸ ՃԱՓՈՆԻ ՄԷՋ

ՃԱՓՈՆԵՐԷՆ ԱՑԲՈՒԲԷՆԸ ԱՐԳԵԼՔ ՃԱՓՈՆՑԻՆԵՐՈՒՆ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ

1872 թուականին հրատարակուած կայսերական հրովարտակ մը կը յանձնարարէր որ ո՛չ մէկ ճաբոնցի ընտանիքի մը մէկ անդամը անգրագէտ մնայ։

Այս հրովարտակին հետեւանքով, Ճափոնի մէջ այսօր անգրագէտ մանչերու թիւը 100ին 5ի և անգրագէտ աղջիկներու թիւը 100ին 11ի իջած է։

Բայց նախ քննենք թէ ի՞նչ վիճակի մէջ է կրթութիւնը Ճափոնի մէջ։

Ճափոնական լեզուն երկու տեսակ է. մէկը զուտ ճափոնական լեզուն որ չատ աղքատ է և կը բաղկանայ միայն օրուան կեանքի ամէնէն գործնական բառերէն։ Երկրորդը որ չինեւճափոնական կրնայ կոչուիլ, օտար պահանջներու բերումով ստեղծուեցաւ և ամէն օր նոր զարգացումներ կ'ունենայ։ Երկու լեզուին գիրերն ալ չինարէնէ առնուած նշանագրեր են։

Երկու տեսակ այբուբէն գոյութիւն ունին, առաջինը՝ նախնական լեզուին յատուկ և առարկայական, այսինքն ամէն մէկ նշանագիր առարկայ մը կամ գաղափար մը կը ներկայացնէ և անոնց թիւը սահմանափակ է։

Երկրորդը զարգացած լեզուին յատուկ է և ամէն մէկ նշանագիր արտասանուած վանկ մը կը ներկայացնէ։ Բայց այս այբուբէնը կը պարունակէ նաև առարկայ և գաղափար ներկայացնող նշանագիրներ։ Հասարակ լեզուն որ լրագիրներու լեզուն է, 1500էն 2000 նշանագրեր ունի։

Դիւրմբաւելի բարդ լ'զուն այսինքն իրաւաբանական, բժշկական և առհասարակ գիտութեանց և գրագիտութեանց լեզուն 5000էն 7500 նշանագրեր ունի և աւելի բարձր մասնագիտութեան ճիւղի լեզուն 10 հազար և աւելի նշանագրեր, այսինքն այբուբէնի գիրեր ունի։ Դիւրին է երեւակայել թէ քանի՞ տարուան մէջ ճափոն ուսանող մը կրնայ այդ այբուբէնը սորվիլ։ Եւ այն ատեն քանի՞ ճաբոնցի կրնանք համրել որ Եւրոպացիի մը պէս դիւրաւ կարդայ և գրէ։

Այս դժուարութեան առաջքը առնելու համար, կրթական նախարարութիւնը 50 տառերէ բաղկացած այբուբէն մը պատրաստեց, որով ճափոնական ամէն բան կրնայ գրուիլ և որուն շնորհիւ անգրագէտներուն թիւը չատ պակսեցաւ Ճափոնի մէջ։ Այս այբուբէնը ընդհանրացնելով, բոլոր գաղափարները այս գիրերով արտայայտել կարելի էր. բայց ճաբոնցին դարերէ ի վեր վարժուած ըլլալով նշանագրերով պատկերացնելու ամէն առարկայ, բասեր կազմող գիրերէն ո և է նշանակութիւնն հանել իրեն համար չատ դժուար կուգայ։ Ցեռոյ ճափոնցին այնպէս կը հաւատայ թէ, իր լեզուն ազգային գանձ մըն է և թողուլ դարերէ ի վեր գործածած նշանագրերը՝ կորսնցնել պիտի նշանակէր այդ լեզուն։

Այս միջոցիս թէեւ չատեր կը փափաքին ընդհանրացնել համաձայն այբուբէնը և նոյն իսկ լատինական տառերը ընդունիլ և հակառակ որ այս տառերով նոյն իսկ թերթերու հանդէսներ կը տպուին, բայց կառավարութիւնը կը նախընտրէ նշանագրերը համաձայնեցնելով զանոնք մատչելի ընել ժողովրդին. որով նախնական վարժարաններուն մէջ սորվելիք նշանագրերուն թիւը հազարի զեղչուած է և այն դպրոցականը որ կ'ուզէ աւելի բարձր վարժարաններ յաճախել, կը ստիպուի աւելի մեծ թիւով նշանագրեր սորվիլ։

ՃԱՓՈՆՑԻՆԵՐՈՒ ՈՒՂԵԼԻՆ ՎՐԱՅ ԱՅԲՈՒԲԷՆԻՆ ԴՈՐԾԱԾ ԱԶԴԵՑՈՒԹԻՒՆԸ

Ճափոնցի ուսանողը իր լեզուն սորվելու համար բազմաթիւ թանկագին ժամեր վատնելու ստիպուած ըլլալով, երկար տարիներ չի կրնար լեզուէ զուրս նիւթեր սորվիլ. այնպէս որ ան իրեն տարեկից եւրոպացի ուսանողէ մը չատ պակաս բաներ գիտէ։ Այս պատճառով չատ սահմանափակ թիւով գիտութիւններ կը սորվի և ձեռք կը բերէ միայն քանի մը մասնագիտութիւններ, որոնցմէ զուրս նիւթերու մասին բացարձակապէս տգէտ է։ Ան ո և է մասնագիտութիւն կրնայ լաւ ուսանիլ, բայց զուրկ պիտի ըլլայ ընդհ. զարգացումէ։ Մինչ Եւրոպայի մէջ ո և է ուսանող ամէն ասպարէզի հետեւելու ընդունակութիւնը կը ստանայ. Ճափոնի մէջ ուսանող մը միայն մէկ ասպարէզի մը հետեւելու համար կը պատրաստուի և ուրիշ ասպարէզները իրեն համար միշտ փակ կը մնան։

Ճափոնական նշանագրերը առարկաներու մասին ճափոնցիին կը ներարկեն արտակարգ յիշողութիւն մը որ իր միւս կարողութիւնները կը փճացնէ։ Այնպէս որ, ան բան մը սորվելու և իրացնելու մէջ մեծ դանդաղութիւն ցոյց կուտայ, և այնպէս կը կարծուէր որ Ճափոնցին զուրկ է ըմբռնելու կարողութենէն։ Ասոր պատճառը սա է որ, ան նշանագրերը կարդալով ըմբռնելու վարժուած է և խօսուած հասկնալու կարողութիւնը փճացած. Լաւ, իրեն բացատրուած բան մը անմիջապէս չի հասկնար բայց գրուած մը կարդալով կը հասկնայ։

Ասկէ զատ, ան վերացական իմաստները ըմբռնելու չատ դժուարութիւն կը քաշէ, որովհետեւ իր այբուբէնը միայն պատկերներ և առարկաներ ներկայացնող նշանագիրներէ կը բաղկանայ։

Բայց օտար լեզուներու ընդհանրացումը Ճաբոնցիին սովրեցուց տրամաբանութեան և դատողութեան եղանակը և մեղմացուց ա՛նոր ըմբռնելու անընդունակութիւնը։ Այսօրուան Ճաբոնցին թէեւ դեռ Եւրոպացիի մը չափ արագ ըմբռնումէ զուրկ է, բայց հին Ճաբոնցիի մը չափ ալ ըմբռնումի դանդաղութիւն չունի։

Նշանագիրները դեռ ժողովուրդին չեն սովրեցուցած ձայնական յիշողութիւնը, այնպէս որ չատեր կառախումբի կամ փողոցին մէջ իրենց լրագիրները բարձրաձայն կը կարդան՝ ինքզինքնին կարդալու վարժեցնելու համար։ Անոնց վերացական գաղափարներու ըմբռնողութիւնը դեռ չատ նախնական մնացած է։

Թարգմ. Ռ.

ՆԱՄԱԿ՝ ԵՐԵՒԱՆԷՆ

Ստորեւ կուտանք մէկ մասը այն նամակին, զոր վերջին կարաւանով Ֆրանսայէն Մ. Հայաստան մեկնող բանուոր մը, Նուպար Սիւզէնճեան, վերջերս գրած է Ֆրանսա գտնուող իր մէկ ընկերոջ.—

Ես Յուլիս 4ին գործի եղայ Պետ-Հրատի մէջ։ Շատ դոհ եմ գործէս։ 7 ժամ աշխատանք օրը։ 7,30ին կը սկսիմ. 10էն 10ուկէս կը ճաշենք։ 3ին փայտօս։ Հոս ցերեկուան ճաշը 4ին կ'ընեն. օրը չորս անգամ կը ճաշենք։ 3էն վերջը բացարձակապէս ազատ ես ինչ կ'ուզես կ'ընես. պիսիքլէթով պտտէ, ձուկ բռնէ, քէյֆիդ ուզածն ըրէ։ 3էն մինչեւ գիշեր գրեթէ օր մը ունիս ամբողջ։

Հիւանդութեան պարագային բժիշկի ռաբօրէն վերջը, հիւանդ օրերուդ օրականն ամբողջ կը ստանաս. բժիշկ, դեղ ձրի։ Առած օրականդ ալ կը բաւէ ապրելու և տակաւին չատ պիտի ժամանայ կեանքը

Երանի թէ մօթօսիքլէթ մը բերած ըլլայի. պէնդինը չատ ժան է. նոյնիսկ կարելի է ֆապրիքայէն, այսինքն աշխատած տեղէն ձրի ստանաս, գործի երթալ գալու համար։ Հոս մօթօսիքլէթ կը ծախուի, բայց թանկ է տակաւին, ան ալ կ'ժամանայ։

Հոս եկողն անպայման թող գոնէ պիսիքլէթ մը բերէ, եթէ մօթէք չի կրնար բերել. նոյնիսկ օթօ ազատ ես ունենալ քու պտոյտիդ համար, չես կրնար չահագործել։

Ինչ չափով որ պտուղ կուտէինք հոդ, երեք սնդամ աւելի կերանք այս տարի։ Շէֆթալի, խաղողը, ձմեռուկը չատ են և ժան։

ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ Հօկի կեդր. Վարչութեան միջոցաւ, Նոյ. 17ին «Զիլեուսկիինէց» չոգենաւով կարեւոր նուէրներ ղրկուած են Մ. Հայաստանի Համալսարանին, Թանգարանին, Երաժշտանոցին և Գրադարանին։ Այս նուէրները որոնք կը բաղկանան արժէքաւոր հնութիւններէ, երաժշտական գործիքներէ, հաւաքածոներէ, եղած են անհատներու կողմէ։

Կ'ԱԹՈՂ. պատուիրակի Իմիաձին վերադարձին առթիւ, Նիւեօրքի Վիքթորիա Օ'Ակլին մ.թ. ողջերթի հացկերոյթ մը տրուած է։ Հացկերոյթին մասնակցած են մօտ 200 հոգի և այս առթիւ նուէրներ եղած են Մայր Աթոռին։

«ՆՕԷԼ»Էն ՑԵՏՈՑ

Այս խորագրին տակ, ծանօթ գրող-քննադատ Փէյամի Սաֆա կը գրէ «Ճումհուրիէթ»ի մէջ.—

Երէկ ընկերներէս մէկը ըսաւ — — «Նօէլ»ը քրիստոնէական ազն մըն է, բայց իսլամ Թուրքերու մէջ ալ կը չատնայ թիւը անոնց որոնք զուարճութեան պատրուակ կը ծառայեցնեն Յիսուսի ծննդեան օրը։ Երէկ գիշեր, անոնք ալ մեծ ճաշարաններու և պարերու մէջ, նախապէս բռնուած սեղաններ. իրենց տուներուն մէջ մոմերով և գունաւոր թիթեղներով զարդարուած Մնուղի ծառեր, ինչպէս նաև կարմիր վերարկու հագած, սպիտակ մօրուքով և «քիւլահ»ով կաղանդ պապաներ ունէին։ Այս Թուրքերուն այլեւս ուրիշ ընելիք չէր մնացած բայց եթէ եկեղեցի երթալ և խաչ մը հանել։ Արդեօք քրիստոնեաներուն մէջ ալ կա՞ն այնպիսիներ որոնք Մուհամմէտին ծննդեղը այսպէս ո՞ն։

— Չեմ յուսար, ըսի, բայց չեմ ալ կարծեր որ այս Թուրքերուն մէջ գտնուի մէկը, որ, Նօէլի գիշերը, գինի խմելով գ՝ արձացած միջոցին պահ մը իսկ յիշէ Յիսուս։ Մնուղի գիշերը անոնք ո՛չ թէ Յիսուսը, այլ Պաքիսը (գինիի չաստուածը) կը պաշտեն։ Այս կապկութիւնը անհաճոյ, անկրօններու չափ կրօնասէր բոլոր իսլամներու համար տգեղ բան է։ Լմբռնումի և իսառնուածքի խնդիր։ Եւրոպական քաղաքակրթութիւնը մեր մէջ մուտ կը գործէ որպէս ամբողջութիւն մը որ իր հետ կը բերէ իր բոլոր ընկերային հաստատութիւնները, իրաւական և կրօնական դաւանանքները, ճշմարտութիւններն ու նախապաշարումները։ Արեւմտեան քաղաքակրթութիւնը քրիստոնէական է։ Ան մեզի կուգայ ո՛չ միայն իր գլխարկով, այլ իր կենցաղով, կիներուն ծածկուիլ սիրելի ստիպուած չըլլալը յայտարարելով, բազմակնութիւնը մերժելով։ Երբ այս բոլորը քաղաքավարական համակերպութեամբ մը կ'իրացնենք, ի՞նչու կը չգայնանանք ծնունդի ծառին համար։ որովհետեւ այս ծառը մեր աչքին կը ներկայանայ որպէս եւրոպական քաղաքակրթութեան քրիստոնէական կողմը և մեզի օտար հաւատքի մը մարմնացումը։ Միթէ կաղանդը՝ Մնուղէն և իր ծառէն, ծնունդի ծառը՝ գլխարկէն, գլխարկը՝ հեռաձայնէն, հեռաձայնը՝ ձայնասփիւռէն նուա՞զ քրիստոնեայ է։ Մեր նախնիքը և տգէտները ասոնց բոլորին մէկէն «անաստուածի հնարք» (կեղծաւոր իմաստ) կ'ըսէին իսկ մենք «քաղաքակրթութեան հնարք» կ'ըսենք։ Որովհետեւ քաղաքակրթութիւնը ամբողջութիւն մըն է։ Բնաւ չէ՞ք հանդիպած իսլամի համբիչը գործածող քրիստոնեաներու։ Թիստ չատ են։ Ասիկա քնաւ չդպիր անոնց նախապաշարումներուն։

— Բայց անոնք համբիչը իբր զարդ և զբօսնելու համար կը գործածեն։

— Նօէլի ծառն ալ կարդ մը Թուրք տուներու մէջ զարդ է և զբօսանքի առիթ մը տարբեր բան չէ։ Երբ մաղթէք որ աւելի գեղեցիկ զարդ մը կամ զբօսանք մը գտնեն, ես ալ կը ձայնակցիմ ձեզի։

ԵՐԲ ՊԻՏԻ ԸՆԵՆ ԵՂԵՐ Պ. Յ. ՇԱՀՆԱԶԱՐԻ ՎՃԱՐՈՒՄԸ

Գրած էինք թէ Վարչութիւնը վերջերս հաղորդած է Պ. Յովհ. Շահնազարի թէ, Վարչութեան նախապէս որոշած վճարումը պիտի ըլլայ իրեն, «առ ի վարձատրութիւն իր գրական ու կրթական գործունէութեան»։

Ստուգեցինք թէ լուրը իր այս ձեւին մէջ ո՛չ միայն թերի է, այլ իր ամբողջութեանը մէջ ալ—ինչպէս հաղորդուած է չահագրգռուողին—բացարձակապէս վերացական է և զուրկ ո և է գործնական արժէք ներկայացնելէ։ Որովհետեւ նախապէս տրուած որոշումը՝ որով դրամական վճարում մը պիտի ըլլայ Պ. Յովհ. Շահնազարի, պիտի գործադրուի եղեր այն ատեն «երբ ազգը դրամ ունենայ»։

Երեւակայեցէք անգամ մը, 82 տարեկան վաստակաւոր հանրային գործիչի մը դատական «հատուցում» կամ «նուէր» պիտի տրուի «երբ ազգը դրամ ունենայ»։

Եւ այս չնչխարհիկ որոշումը կուտայ այն Վարչութիւնը որուն հանգուցեալ ատենադիրը՝ Վահան Սուրէնեան Պէրպէրեանի մէջ, իւրաւագէ-ատենադիրը՝ Պ. Վարդան Ագգիլ՝ Կեդրոնականի մէջ աչակերտ եղած են Պ. Յովհ. Շահնազարի։

Իրենց այնքան վաստակաւոր ուսուցչին հանդէպ իսկ ամենաողջունգիտակցութիւնը ցոյց տալէ հեռու այս մարդիկը ի՞նչպէս կը յաւակնին «վարիչ»ը ըլլալ ազգին։

Այս տխուր երեւոյթը որքան ցաւալի, նոյնքան և ընդվզեցուցիչ է։

ԳԱՑԱՆԷՐԻ երթալ և այս տօնական օրերուն հոն քահանայագործելու յանձնարարուած է Տիարպէքիրի հոգեւոր հովիւ Սիօն քահանայի, որ վերջերս իր ծննդավայրը՝ Սիւազ գացած էր։ Ինչպէս յայտնի է, Գայսէրիի հոգեւոր հովիւ Սմբատ վրդ. քաղաքս եկած է և Ազգ. Հիւանդանոցի մէջ կը դարմանուի։

ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑԻ Հոգաբարձութիւնը, կը ջանայ հաւասարակշռել իր պատրաստել ձեռնարկած նոր պիւտճէն։ Այսպէս, կարգ մը պաշտօններ միացուելով կարեւոր խնայողութիւններ ձեռք պիտի բերուին։ Այս կարգին կը խորհուի պատ. տնօրէնի պաշտօնը միացնել ներքին տնօրէնի պաշտօնին, ըստ այնմ մէկը պաշտօնի կոչելով, կամ գէթ պատ. տնօրէնի պաշտօնը յանձնելով բժիշկներէն մէկուն։ Նոր պիւտճէն պիտի սկսի գործադրուիլ նոր տարիէն իսկ։

ՕՐ. Գ. ՂԱԶԱՐՈՍԵԱՆ, սիրուած դպնականարուհին, որուն վերջերս Սարայ սինէմային մէջ տուած նուագահանդէսը անջինջ պիտի մնայ զինքը ունկնդրողներու յիշողութեանը մէջ, նախորդ օր Փարիզ մեկնեցաւ արեւելեան ճեպընթացով։ Օր. Ղազարոսեան Փարիզի մէջ պիտի շարունակէ հետեւիլ պետական երաժշտանոցի «գոմֆոզիսիօն» ճիւղին։

ՍԱՆՃԱՔԻ ԽՆԴԻՐԸ

ՐԻՒՇՏԻ ԱՐԱՍ ԿԸ ԴԱՌՆԱՑ ՎԱՂԸ

Հաւանական է որ Բիւշտի Արաս, որ Թրքական պատուիրակութեան հետ մեկնած է Փարիզ՝ Պելկրատի մէջ տեսակցութիւն մը ունենայ Սթոյատինովիչի հետ։

Բիւշտի Արաս վաղը պիտի հասնի Իսթանպուլ և առանց կանգ առնելու պիտի մեկնի Անգարա, ուր Հալքի խորհրդարանական խմբակին բացատրութիւններ պիտի տայ Ժընեւի վիճաբանութեանց և Փարիզի իր տեսակցութեանց մասին։

Մի ս կողմէ վերջերս հիմնուած Հաթայի երիտասարդական միութիւնը այսօր ժամը 14ին հանդիսաւորապէս իր էմինէօնիւի չէնքին վրայ պիտի պարզէ Հաթայի դրօշը։

Անթաքիայի մէջ փիլիսոփայութեան ուսուցիչ Ահմէտ Ֆաիք Թիւրքմէն Հաթայցիներու ազգային քայլերգ մը յօրինած է, որ կը նմանի Անկախութեան քայլերգին։

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՆԵՐԸ ԳՆՈՒԵՑԱՆ

Արեւելեան երկաթուղիի գնման ստորագրութիւնը տեղի ունեցաւ ոչի օր Անգարայի մէջ։ Տարեգլխուն երկաթուղիները կառավարութեան պիտի անցնին։ Ընկերութեան 6 միլիոն ոսկի պիտի վճարուի 20 տարուան ընթացքին։

Ստորագրութեան արարողութեան միջոցին հանրօգուտ գործավար Ալի Զէքինգայա ճառ մը արտասանելով, ըսաւ որ պայմանագրութեան ստորագրուիլը Մնուղի օրը բարեբաստիկ դէպք մըն է, և շնորհաւորեց պատուիրակներուն Մնուղը։ Գործավարին պատասխանելով ընկ. Եան Պատուիրակներէն Տէյվիս, ըսաւ ի մէջ այլոց.— Իրաւ է թէ մենք զոհերը կը հանդիսանանք այս գնման քանի որ ճարայ ցոյց կը տրուի մեզի, բայց պէտք է որ յարգանքով խոնարհինք մեծ ազգի մը հոյակապ ջանքերուն առջեւ։

Ձիչտ ըսելով, պէտք է մէկ կողմ դնել օտար տարրերը։ Մեր միջեւ այլեւս գործակցութիւն մը տեղի պիտի ունենայ։

ՁԵՐԲԱԿԱԼՈՒԱԾ ՀԱՄԱՁՆԱՎԱՐՆԵՐ

Իսթանպուլի մէջ ձերբակալուած են մէկ քանի անձեր որ գաղտնաբար համաձնավարութեան գրգռութիւն կատարելով աշխատած են խաբել մէկ քանի միամիտ գործաւորներ։

Ձերբակալուածներու կարգին կը գտնուին Սէլահէտտին, Շիւքրի և Մէհմէտ անուն երեք անձեր որոնց բնակարանները խուզարկուած են։ Քննութիւնները կը շարունակուին։

ԱՆԳԱՐԱՅԻ մէջ հանրապետութեան նախագահի յատուկ պաշտօնատան, վարչապետութեան և արտաքին գործավարութեան յատուկ չէնքեր չիներու համար կուկ՝ միլիոն ոսկի պիտի ծախուի։

Զ. Մ. ՊՐԷՅՄ

ԵՐԵՔ ՍԻՐՏԵՐՈՒ ՊԱՅՔԱՐԸ

XIV

Վերադարձած էր առնելու իր ժամացոյցը զոր մոցած էր հոն սեղանին վրայ ու մտքէն չէր անցներ Ինէզը հոն գտնել։ Անաղմուկ դուռը վերստին գոցեց, որովհետեւ ծանօթ էր աղջկան նկարագրին, անիկա պիտի նախընտրէր մեռնիլ քան թէ այդ վայրկեանին այդ վիճակին մէջ տեսնուիլ։

«Ինչո՞ւ Ինէզ. որքա՞ն կը սիրէ զիս, ըսաւ Լօրտը իւրովի. փոխադարձաբար չպիտի՞ կրնամ սիրել զայն»։

Առ ի ազդարարութիւն հազաց և մեղմօրէն դուռը վերստին բացաւ։ Ինէզ «չըմինէ»ին առջեւը ոտքի վրայ էր, կոնակը իրեն դարձուցած։

— Ժամացոյցս հոս մոցայ և փնտռելու եկայ, թոթովեց Լօրտը անսովոր նեղութեամբ մը։

— Իրա՞ւ, հարցուց աղջիկը հանդարտ ու պաղ ձայնով և առանց ետին դառնալու. բարեբաղդաբար տիկին Լէյ հոս չէ. այլապէս գիտէք թէ ինչ պիտի խորհէր ձեզ այսպէս մտացիր տեսնելով։

Կարծեց թէ ժամացոյցը առնելէն վերջ պիտի քաշուի երթայ, բայց ծիլիք մօտեցաւ իրեն ու մեղմօրէն ըսաւ.

— Ինէ՛զ... պէտք է որ խօսիմ ձեզի... որքան ալ ուշ ըլլայ... չատ չպիտի երկարեմ...

— Եւ լաւ կ'ընէք, ըսաւ աղջիկը նոյն չոր ու անայլայլ ձայնով, արդէն հոս ըլլալու չէի, կրակին առջեւ երազանքի մէջ թաղուած էի։

— Ես ալ երազներ ունիմ... զոր կ'ուզեմ ձեզի հաղորդել...։ Ինէ՛զ... ես անարժան եմ ձեզի... դուք այնքա՞ն գեղանի և այնքան կատարեալ էք... դուք արժանի էք իշխանի մը, արքայի մը կինը դառնալու։ Կ'ուզէ՞ք ինծի թոյլատրել ձեզ սիրել և կ'ուզէ՞ք կինս դառնալ։

Լօրտ Լին երբեք չմոռցաւ այն շղավառ արտայայտութիւնը, զոր աղջիկը ունեցաւ իր կողմը դարձած ատեն։

— Իրաւ կը սիրէ՞ք զիս, հարցուց Ինէզ մեղմ ձայնով։

Երիտասարդը կրնա՞ր դիմանալ այդքան գեղեցկութեան և իրեն յառած հրաչալի աչքերուն լուռ պաղատանքին։

— Այո՛, սիրելիս, կը սիրեմ ձեզ, կ'ուզէ՞ք որ ամուսնանանք։

Ինէզ ձեռքերը իրար միացուց, շրթունքները դողդողցին և աչքերը արցունքով լեցուեցան։ Երիտասարդ՝ այդքա՞ն յուզումներու դիմադրելու։ Ձիգ մը ընելով ըսաւ.

— Վաղը... վաղը կը խօսինք եթէ կ'ուզէք...

— Սակայն այս գիշեր իսկ քիչ մը յոյս չպիտի՞ տաք ինծի, գոնէ ըսէք թէ զիս կը սիրէ՞ք։

— Այո՛, կը սիրեմ ձեզ, մրմնջեց Ինէզ այնպիսի հրայրքով, որ Լօրտ Լինի սիրտը թրթռացուց։

Եւ զարդախուզէն փախուստ տուաւ, այլեւս չկարենալով հանդուրժել։

=

— Վերջապէ՞ս, վերջապէս յաջողեցայ. ան ի՛մն է, մրմնջեց Ինէզ, ննջասենեակին դուռը մեղմօրէն փակելով։ Յոգնութենէն և ձանձրոյթի բոլոր հնաքերը անհետացան։ Իր հրաւառ աչքերը ու շղավառ դէմքը յաղթանակ կ'երգէին։

Մղձին ձայնը փորձեց իրեն յիշցնել թէ ինչ ստորին և անարգ միջոցներով հասած էր նպատակին և իր երջանկութիւնը չոհած էր քրոջը երջանկութեան խորտակումով, բայց չուտով լռեցուց այդ անպատեհ ձայնը։

«Ակաթան Լօրտ Լինի յարմար կին մը չէ. չատ հանդարտ ու տաքակ է. ինծի հետ տարբեր կեանք մը պիտի վարէ, ամբողջ կեանքս իր երջանկութեան պիտի նուիրեմ և ի՞նչ սիրով պիտի սիրեմ զայն. իմ չնորհիւս պետական հոչակաւոր դէմք մը պիտի դառնայ և վաղեմի լօրտերուն պէս հայրենիքին օգտակար։ Եւ երբ Անգլիան զայն փառաւորէ. պիտի ըմբռնէ թէ ինչ եղած եմ իրեն համար։ Ո՛չ, չպիտի ցաւի Ակաթան չառնելուն համար, ինծի պէս կնոջ մը պէտք ունի»։

Եւ Ինէզ մխրճուեցաւ ամենաքաղցր ու վառ երազներու մէջ, ամէն կարգի տնաճոյ մտածումներ վանելով, իր ամենաթանկագին բաղձանքը իրականացած էր։ Լօրտ Լին կը սիրէր զինքը։ Հիմա պիտի դառնար Լէյտի Լին. միակ տիրուհին այդ խրոխտ և ամէնուն նախանձը զրգռող հնամեան դղեակին։ Ձէր վախնար որ իր նենդութիւնը երեւան պիտի գար։ Ակաթան դեռ չէր վեր դարձած և վերադարձին ալ ոչինչ կրնար պատահիլ, քոյրն ու զարմիկը այնքա՞ն ազնուական, այնքա՞ն հպարտ էին որ ոեէ ակնարկութիւն չպիտի ընէին իրենց ունեցած սիրոյն մասին. արդէն նշանուած պիտի ըլլար Լօրտին հետ։ Այո՛, վախնալիք բան մը չունէր. ոչինչ կը մթագնէր այդ փայլուն պատկերը ուր սէրը, հարգութիւնն ու փառասիրութիւնն կը յաղթանակէին։

Գատուհանին առջեւ կեցաւ, հիացիկ դիտելով ատեղաղարդ գիշերը, մինչեւ որ առտուան առաջին շողերը եկան դունաւորելու պայծառ երկինքը։ Այն ատեն անկողին մտաւ ու քնացաւ, երջանիկ ժպիտ մը շրթունքներուն վրայ։

(Շար.)

ԹԱԹԻՒՐՔԻ ՈՒՂԵՐԱԾ ԿԱԶԻ ԱՅՆԹԱՊՑԻՆԵՐՈՒՆ

Անատոլու գործակալութիւնը կը հաղորդէ որ Կազի Այնթապի վերանուանման տարեդարձը նախընթաց օրը տօնուած է փայլուն կերպով Հալէպի մէջ։ Այս թիւ մեծարանքի հեռագիր մը ղրկուած է Աթաթիւրքի և Այնթապի եպիսկոպոսարան Ասըմ Աքսոյ նախագահութիւն մը ըրած է։

Հանրապետութեան նախագահը պատասխան այս հեռագրին, հետեւեալ ուղերձը ղրկած է.

Նուրի ձօնքէրի և Ալի Գըլըճի, Անգարա,

Տասնըհինգ տարի առաջ Այնթապ հարազատօրէն և պարզապէս թրքական այս քաղաքը, օտար ոտքու տիրապետութեան ներքեւ մնացած էր։ Այս թրքական վայրը, սակայն ոչ մէկ կողմէ նիւթական նիւթին ստանալու, միայն իր հրաւութեամբ ազատագրուեցաւ և յիշատակելիօրէն ստացաւ «Կազի» մականունը։ Ինչպէս այն օրը։ այսօր ալ խոր յարգանքով կը գնահատեմ Կազի Այնթապցիները։

«Թրքական եմ» ըսող ամէն քաջ, ամէն ազնիւ և ամէնափոքր թրքական գիւղը կրնայ իբրեւ օրինակ առնել Կազի Այնթապցիներուն գիւղացողութիւնը։ Մեծ հաղթանակ և երջանկութիւն կը զգամ ինքզինքս, թէ անձնապէս ունենալով թէ ամենամեծ մասնակցութիւն մը ունեցայ Իսթանպուլի մէջ գտնուող Ազգային Ժողովի մէջ։

*** Նմանապէս հանդիսութիւն մը տեղի ունեցաւ Իսթանպուլի մէջ Հալէպցիներուն։ Անկախութեան քայլերգէն յետոյ, քանի մը առաջնորդներ յիշեցուցին Կազի Այնթապի ազատագրման փուլերը։ Ֆրանսի ձայնի պատմեց Եւրոպոյի Մէնչիէ ամբոխին պատմեն առիւծին հէքեաթը, որ վիրաւորուած, յանկարծ թաթի մեկ հարուածով մը ոչնչացնել այն մուկերը որոնք կ'ուզէին գրաւել մարմնը և եղբայրացուց հետեւեալ խօսքերով.— Ընկերնե՛ր, Թուրքին թաթը կը նմանի այս առիւծին։ Ինքնիսութիւնը վերջ գտաւ նուաստանդէսով մը։

*** Այսօր Անգարայի և ամբողջ երկրին մէջ պիտի տօնուի փայլուն կերպով Աթաթիւրքի առաջին անգամ Անգարա ոտք դրած օրուայ տարեդարձը։ Այս առթիւ մեծ հանդիսաւոր մը տեղի պիտի ունենայ մայրաքաղաքին մէջ։

ՏԱՐԵԳԼԽԷՆ սկսեալ պիտի գործադրուի ներածման նոր դրութիւնը, որով վերջ կը տրուի ներածումներուն։ Ցունվ. 1է սկսեալ ներածումներն կարելի պիտի ըլլայ նուէրներ և նմոյշներ ղրկել։ Յիշեցնենք որ անոնք չուկայ չհանելու ենթակայ են։

ՎԻԵՆՆԱՑԻՆ կը հաղորդեն թէ Ամերիկոյ նախորդ թագաւորը հեռանալով շնորհաւորածէ մայր թագուհին և արքայական ընտանիքին։ Ուղերձները Մոնտեկարլոյի առթիւ։ Իսկ կողմէ Անգլիոյ թագաւորին ուղերձներ եղբօրը կինը դքսուհի Ուինտզորի աղջիկ մը ունեցած է։

ՊԱՏԻՆ մէջ իր հարստութիւնը գաղած փաստաբանը ոչ թէ հայ գաղութագրական եղբայրն է։ Ամերիկոյ յոյն մը է, և հայ մը՝ ինչ այդ գանձը գողցած ըլլալու ամբաստանութեանները։ Ինչպէս կը գանուի, տունէն 100 տրախմիէ զատ ուրիշ դրամ չէ գտնուած։

ԱՆՑԱԳՐԻ օրէնքի մասին պատրաստուած նախագիծը կը զեղչէ անցագրի ծախքը։ Լսա նոր օրինագիծին եռամեայ և վեցամեայ անցագրեր ալ պիտի տրուին և անոնց համար հարկ եղած գումարը պիտի զեղչուի տարեկան անցագրի համար առնուազն 27.5 ոսկիէն։

ԲՈՂՈՔԱԿԱՆ ԲԵՄ.— Կէտիկ աշխարհի Հայ Աւետ. եկեղեցիին կիրակնօրեայ պաշտամունքը կը սկսի մեր 10.30ին։ Այսօր պիտի քարոզէ Վեր. Կ. Ա. Տէր Յովհաննէս։ Քարոզին նիւթն է «Տարեմուտ յատուկ խորհրդածութիւններ (Ա. Թագ. է. 12)։

ԱՍԼԱՆԵԱՆ արքեպս. որ Երուսաղէմ ուխտի գացած էր, կը ըսուի որ վաղը վերադառնայ։

Սպանիոյ կառավարականները գրաւեցին գերման շոգենաւ մը

(Շար. Ա. էջէն)

ԻՏԱԼԻՈՅ ԸՆԹԱՑՔԸ

ՓԱՐԻԶ, 26.— Ամբողջ Եւրոպայի դիւանագիտական շրջանակներու ուշադրութիւնը ներկայիս կեդրոնացած է Պէրքթէկատէնի վրայ ուր Հիթլէր կը քննէ այն պատասխանը որ պիտի տայ Ֆրանս. կառավարութեան Սպանիա կամաւորներու և ռազմանիւթի ամէն առաքում արգիլելու մասին կատարուած ձեռնարկին, որ կ'առաջարկէ նաեւ Գերմանիոյ տնտես. օգնութիւն մը քաղաք. կարգ մը պայմաններու ներքեւ։

Տիկ. Թապուի «Էօվր»ի մէջ կը հաղորդէ որ. Հիթլէր դեռ ոչ մէկ որոշում տուած է և կը սպասէ պատասխանին Մուսոլինիի հետեւեալ հարցման.—

«Իտալիա վերջապէս պիտի քաշուի՞ Սպանիայէ»։

ՖՐԱՆՍԱՅԻ ԵՒ ԱՆԳԼԻՈՅ ԸՆԹԱՑՔԸ

ՓԱՐԻԶ, 26.— Փէրթինաքս «Էքօ տը Փարի»ի մէջ կ'ըսէ որ Ֆրանսա և Անգլիա հետեւեալ ընթացքը որոշած են ընդդրկել Պերլինի նկատմամբ.—

Փարիզ և Լոնտոն պիտի ըսեն տան գերման վարիչներուն.. «Լքեցէք տնտես. ինքնավարութեան (օթարշի) յիմարութիւնը, թողեցէք քառամեայ ծրագիրը և միատեղ ձեր երկիրը դրամագլուխներու և ապրանքներու մէջ խորասուզենք։»

Այլեւս բնաւ ոսկիի պահեստի չունինք և ձեզի կը պակսի օտար թղթադրամ։ Պիտի փորձենք ի չահ ձեզի չարժման անցնել գործիքը։ Ձեր արտադրիչները պիտի ստանան նախանիւթեր գաղութային երկիրներէն, այն նոյն պայմաններով, որ կը ստանան մերինները։

Թերեւս մինչեւ առաջ պիտի երթանք ձեզի վարձու տալու ոչ եւրոպական հողամաս մը։ Բայց անոր փոխարէն, կը սպասենք ձեր քաղաքական ուղղութեան հիմնական փոփոխութեան։

Գերմանիա այլեւս պէտք չէ բացէ ի բաց պատրաստէ յարձակումը և դրամական երաշխիաւոր պէտք է տայ միջազգային օրէնքը յարգելու իր կամքին մասին։

Յօդուածագիրը մեկնաբանելով նման ծրագիր մը, դժուար կը գտնէ որ գերմանական ինքնիշխանութիւնը այսօր կարենայ տարածուիլ գաղութային, առանց որ Հիթլէրեան վարչաձեւը տկարանայ կամ փուլ գայ։

«Իւմանիթէ» հարց կուտայ որ արդեօք Գերմանիա պիտի ստանա՞յ գաղութները։

Այս թերթը կը գրէ.— Սպանիա ֆաշիսթ միջամտութեան դադարումը պէտք չէ փոխանակութեան մը արդիւնք ըլլայ։

Երբէք խնդրոյ առարկայ չի կրնար ըլլալ ըսել Հիթլէրի.— Եթէ հրաժարիք Սպանիոյ պատերազմէն, իբրեւ վարձք գաղութային հողեր պիտի տանք ձեզի։

ԳԵՐԻ ԻՆԿԱԾ ԼՐԱԳՐՈՂ ՄԸ

ՍԷՎԻԼԻԱ, 26.— Ընկերվարական «Լիպէրթաս» թերթի անօրէն Անթոնիո Հէրմօսիլլա գերի բռնուեցաւ երբ կը գտնուէր Մատրիտի ճակատին վրայ։ Սալամանքա առաջնորդուեցաւ։

ՀԻՆԳ ՀԱՐԻՒՐ ԿԱՌԱՎԱՐԱԿԱՆՆԵՐ ՍՊԱՆՆՈՒԿԻ

ՍԷՎԻԼ, 26.—Ֆրանքոյի ուժերը եւ մղեցին կառավարականներու բազմաթիւ յարձակումները Սարակոսի շրջանին մէջ, ուր թշնամին ի զուր փորձեց խզել հաղորդակցութիւնները ընդմէջ Պէյլիթէի և Սարակոսայի։

Մեր ռմբաձիգ օդային տորմիղները սպաննեցին 500 կառավարական զօրքեր։

Անոնք սաւառնեցան նաեւ Քարթաքինէի, Միւրչիայի, Ալիքանթէի և Վալէնսիայի վերեւ։

Աղէտալի պայթում շոգենաւի մէջ
26 մեռեալ, 100 վիրաւոր

ՄԱՍԱՌԻԱ, 26.— «Սէզարէ Պաթիսթի» շոգենաւին մէջ առաջ եկած պայթումը պատճառ դարձաւ 26 հոգիի մահուան եւ աւելի քան 100 հոգիի վիրաւորման։

ԿԱՂԱՆԴԻ ԱՌԹԻՒ ԿԱՂԱՆԴՂԷՔ ՄԸ ԸՆՏՐԵԼ ՈՒՂՂՈՂՆԵՐՈՒՆ ԿԸ ՅՈՒՆՁՆԱՐԱՐԵՆՔ ԱՑՑԵԼԵԼՈՎ

ՓԱՍԱԺ ՔԱՌԼՄԱՆ

ԾԱՅՐԷ Ի ԾԱՅՐ ԱՑՑԵԼԵԼՈՎ. ԱՅՍ ԲԱՍԱԺԷ, ՈՐ ՄՈՒՏՔԸ ԱԶԱՏ Է, կրնաք հանդարտօրէն բնտրել ձեր փափաքը, առանց անհանգիստ ըլլալու վճառորդ պաշտօնեաներուն կողմէ եւ ոչ ալ ստիպուած ըլլալու բան մը գնել։

Այս բնդարձակ խանութներուն մէջ ամէն ինչ կը դտնուի, բոլոր խակներու յարմար գիներով։

Այս տարի ցուցադրուած ԽԱՂԱԼԻՔՆԵՐԸ որոնց մեծ մասը Եւրոպայէն բերուած է, այնքան առատ եւ պէսպիսուն են որ ուրիշ տեղ կարելի չէ գտնել։

Ճոխ տեսակներու մեծ մթերք մը

ԾԱՆՐԹ. — Լաւագոյն կաղանդչէք բնտրած պիտի ըլլաք ՁԱՐԹՈՒՑԻՉ ԺԱՄԱՑՈՅՑՆԵՐ, խուսափելու համար գիշերային ժամերու տաղտուկէն։

Այս առթիւ մեր խանութները բաց պիտի մնան մինչեւ երեկոյեան ժամը 9։

Այրի Տիկին Մարիամ Հազարապետեան եւ զաւակունք՝ Օր. Արմէն Հազարապետեան, Օր. Արուսեակ Հազարապետեան, Տիար Լեւոն Հազարապետեան, Տիար Արամ Հազարապետեան, Յէր եւ Տիկին Լութֆիկ Բասմանեան (Փարիզ), Տէր եւ Տիկին Ղեւոնդ Հազարապետեան եւ զաւակունք (Պէյրութ), Տէր եւ Տիկին Անդրանիկ Հազարապետեան եւ զաւակունք (Պէյրութ), Այրի Տիկին Խուպէսէրեան, Այրի Տիկին Տէօնտիւեան և զաւակունք, Տէր եւ Տիկին Միհրան Թիւրքչիեան եւ զաւակունք, Տիար Կարապետ Թիւրքչիեան, Այրի Տիկին Խաչատուրեան եւ զաւակունք, ինչպէս նաեւ համայն ազգականք եւ բարեկամք խոր կսկիծով կը ծանուցանեն դառնագէտ մահը՝

ՏԻՍՐ ՍԱՐԳԻՍ ՀԱԶԱՐԱՊԵՏԵԱՆԻ

իրենց զաւկին, եղբօր եւ ազգականին, որ կնքեց իր մահկանացուն յետ կարճատեւ հիւանդութեան։

Յուղարկաւորութեան տխուր արարողութիւնը պիտի կատարուի այսօր, Կիրակի, 27 Դեկտ. ժամը 13ին, Պէյօղլուի Ս. Երրորդութիւն եկեղեցիին մէջ, ուրկէ մարմինը պիտի փոխադրուի Շիշլիի Սզգ. գերեզմանատունը։

ԾԱՆՕԹ.— Մասնաւոր մահազդ ղրկուած չըլլալով, կը խնդրուի ներկայս իբր այն նկատել։

Տ. ՏԱՆՏՕՐԻԱ

Յուղարկաւորութեան կազմակեր

պիչ հաստատութիւն

Հիմնուած 1889ին

Պէյօղլու, Ասմալը Մէսճիտ թիւ 20

Հեռաձայն 41630

Յուղարկաւորութեան ամէն գործ կը ստանձնենք։ Մեր ապրանքները լաւագոյն և ժամանակիւն։ 40 տարիէ ի վեր մեր աչխատանոցներուն մէջ կը պատրաստուին։ Կը տրամադրենք դագաղներ, ծաղկեպսակներ, դագաղակիրներ, կը կատարենք ձեւակերպութիւններ, կը պատրաստենք մահազդներ ու ժամարձաններ։

Գիշերային սպասարկութիւն,

Թէքէք. Պալքօն Զըքմազ փողոց։

Հեռաձայն 44031։

Դագաղակիր օթոներ, 3 ոսկիէն սկսեալ։

ՖՐԱՆՁԻՍՔԱ ԿԱԼ

Հիանալի արդուզարդերով պիտի երեւի՝ ՍԻՆԷ ՍՈՒՄԷՐԻ այն ՄԻԱԿ Ֆիլմին մէջ որ դարձուցած է այս եղանակին «Ոսկեզօծ Թիթեռնիկը» ՀԱՆՍ ԵԱՐԱ և ՅԷՕՐԷ ՅԱՔԱԼԻ հետ։

ՆՈՒԻՐԱՏՈՒՈՒԹԻՒՆ

Ս. Ստեփաննոսի տօնին առթիւ, Տիար Օնէնիկ Պատասխանեան իր ծնողաց և զաւակաց ի յիշատակ՝ կը նուիրէ Սկիւտարի որբանոցին և Աղքատախնամին մէկ մէկ ոսկի։ Ստանալ վարչութիւնէս համապատասխան ընկալագրով։

ՍԻՆԷ ՍՈՒՄԷՐ ի մէջ

ուր հաճելիօրէն ժամանց կ'անցնեն

Յանիէլ Յարիէօ, Ալպէր Փրէժան եւ Լի սիէն Պարունի հետ

ԱՆՈՒՇ ՓՈՐՁԱՆՔ

Ֆիլմին մէջ։ Թարմ զուարթութեամբ, հաճոյալի անցուդարձերով, սիրով և սրամտութեամբ առլցուն Ֆիլմ մը։

Ցաւելուածաբար Ֆօքս Ժուռնալ և կենդանի պատկերներ։

ՀՐԱՊԱՐԱԿ ԵԼԻՒ ԱԶԳ. ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑԻ 1937Ի ՏԱՐԵԳԻՐՔԸ

Տարեգիրքը այս տարի համայնագիտական բովանդակութիւն մը ունի անանխընթաց ճոխութեամբ մը։

ԻՍԹԱՆՊՈՒԼԻ ԿԱԶԻ ԵՒ ԷԼԵԿՏՐԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ՃԱՐՏԱՐԱՐՈՒԵՍՏ. ՁԵՌՆԱՐԿՆԵՐՈՒ ԹՈՒՐՔ ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

(ՅԱՐԵՒՈՐ ԱԶԴ)

Իսթանպուլի Կազի և էլեկտրականութեան եւ ճարտարարուեստական ձեռնարկներու թուրք անանուն ընկերութիւնը պատիւ ունի իր յարգելի յանախորդներուն ծանուցանելու թէ 1936ի իր պատասխանատուներուն ինքնութեան թուղթերը (գոնէ գոյնով եւ ուղղանկիւն ձեւով) ջնջուած են 1 Ցունվ. 1937էն սկսեալ եւ փոխարինուած են նարնջագոյն եւ ուղղանկիւն քարթերով որ ի գործու են 1937ի ընթացքին։

Նոր քարթերը իրենց գլուխը կը կրեն ընկերութեան անունը։ «ԻՍԹԱՆՊՈՒԼԻ ԿԱԶԻ ԵՒ ԷԼԵԿՏՐԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ՃԱՐՏԱՐԱՐՈՒԵՍՏԱԿԱՆ ՁԵՌՆԱՐԿՆԵՐՈՒ ԹՈՒՐՔ ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ», իսկ կողմնակի եւ մեծատառ՝ 1937 տարին։

Այս պայմանագրերուն յամապատասխանող քարթերը պէտք է անկանոն նկատուին եւ տերերուն մասին անմիջապէս լուր տուի ոստիկանութեան։

Ընկերութիւնը հիմակուընէ կը մերժէ ո եւ է պատասխանատուութիւն այն հետեւանքներուն համար որ կրնան ծագիլ, երբ յանախորդները նկատի չառնեն նոր կարգ։

ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ

ԹՈՒՐՔ ԷԼԵԿՏՐԱԿԱՆ Անանուն Ընկերութիւն (ԿԱՐԵՒՈՐ ԱԶԴ)

Նլեկտրական ընկերութիւնը պատիւ ունի իր յարգելի յանախորդներուն ծանուցանելու թէ 1936ի իր պատասխանատուներուն ինքնութեան թուղթերը (կանաչ գոյնով եւ ուղղանկիւն ձեւով) ջնջուած են 1 Ցունվ. 1937էն սկսեալ եւ փոխարինուած վարդագոյն գոյնով եւ ուղղանկիւն քարթերով, որ ի գործու են 1937ի ընթացքին։

Նոր քարթերը իրենց գլուխը կը կրեն ընկերութեան անունը. «ԹԻՒՐՔ ԱՆՈՆԻՄ ԷԼԷՔԹՐԻՔ ՇԻՐՔԷԹԻ», իսկ կողմնակի եւ մեծատառ՝ 1937 տարին։

Այս պայմանագրերուն յամապատասխանող քարթերը պէտք է անկանոն նկատուին եւ տերերուն մասին անմիջապէս լուր տուի ոստիկանութեան։

Ընկերութիւնը հիմակուընէ կը մերժէ ո եւ է պատասխանատուութիւն այն հետեւանքներուն համար որ կրնան ծագիլ, երբ յանախորդները նկատի չառնեն նոր կարգ։

ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ

ԵԼԵԿՏՐ. ՁԵՏԵՂՈՒՄՆԵՐՈՒ Անանուն Ընկերութիւն ԿԱՐԵՒՈՐ ԱԶԴ

Նլեկտրական Ձետեղումներու Թուրք Անանուն Ընկերութիւնը պատիւ ունի հաղորդելու իր յարգոյ յանախորդներուն թէ 1936ի յատուկ ՎԱՐԴԱԳՈՅՆ և ՈՒՂՂԱՆԿԻՒՆԱՁԵՒ ինքնութեան քարթերը ջնջուած են և թէ 1937ի համար անոնց տեղ արուած են ԿԱՊՈՅՏ և ՈՒՂՂԱՆԿԻՒՆԱՁԵՒ քարթեր։

Այս քարթերուն գլուխը արձանագրուած է ընկերութեան անունը, այսինքն «ԵԼԵԿՏՐԱԿԱՆ ՁԵՏԵՂՈՒՄՆԵՐՈՒ ԹՈՒՐՔ ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ» և չեղակի ալ՝ 1937 թուականը։

Այս ձեւը չունեցող քարթերը անկանոն պէտք է նկատուին և դայն կրողները իսկոյն պէտք է ոստիկանութեան յանձնել։

Ընկերութիւնը ո և է պատասխանատուութիւն չի ստանձներ այս յայտարարութեան համաձայն չշարժողներուն ենթարկուելիք արդիւնքին համար և հիմակուընէ կը մերժէ ամէն պատասխանատուութիւն։

ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ

ՍԱՐԱՅ սինէման կը ներկայացնէ

Ի Մոնոդի առթիւ փոքրիկներուն և մեծերուն համար հաճոյալի երկու զեղեցիկ ֆիլմեր միանգամայն

1.-1937 Միքի մաուզի զուարթ ժամը

5 մասնոց գունաւոր ֆիլմը

2.-Գաղտնի ամուսնութիւն

Ֆրանսերէն խօսուն, գարձուած Լօրէթթա Եունկ և Ռոպէրթ Թայլորի կողմէ

ՏՂԱՅՈՑ ԸՆԴՀ. ՄՈՒՏՔ 20 ՂՐՇ.

ՍԱՔԱՐԻԱ (նախկին Էլիամպրա)

ՍԻՆԷՄԱՆ ԿԸ ՆԵՐԿԱՅԱՑՆԷ

Հանրութեան պաշտելի երկու կուռքերուն

ՖՐԷՏ ԱՍԹԷՐ ԵՒ ՃԻՆՃԸՐ ՌՕՃԷՐՍԻ

գարձուցած ամէնէն հիանալի ֆիլմը

ՏՈՐՄԻՂԻՆ ՀԵՏԵՒԻՆՔ

Նոր պարերու ալիք մը, զուարթութեան ովկէան մը

Թարմ եւ չոր հիանալի պտուղներու տեսակները

ՊԻՅՕՂԼՈՒ ԷՔՕՆՕՄԻ վաճառատունէն պիտի գտնիք

Պէյօղլու, Գալեօնտի Գուլլուք, թիւ 13—15։ Հեռ. 41338

Դարերէ ի վեր ժամագործութեան ժարզին մէջ կատարեալ բոլորնուաճումները

Ճշդապահութիւն, ամրութիւն, վայելչութիւն, գին

ամփոփուած են

ՄՕՎԱՏՕԻ

Նախապատուելի ճշմարիտ ժամացոյցներուն մէջ։

157 դիտարանի առաջին պարգև ստացած է

PASTIL FOR PASTIL FOR PASTIL FOR PASTIL FOR PASTIL FOR

ԲԱՍԹԻԼ ՖՕՌ

ԳՈՐԾԱԾՈՂՆԵՐԸ

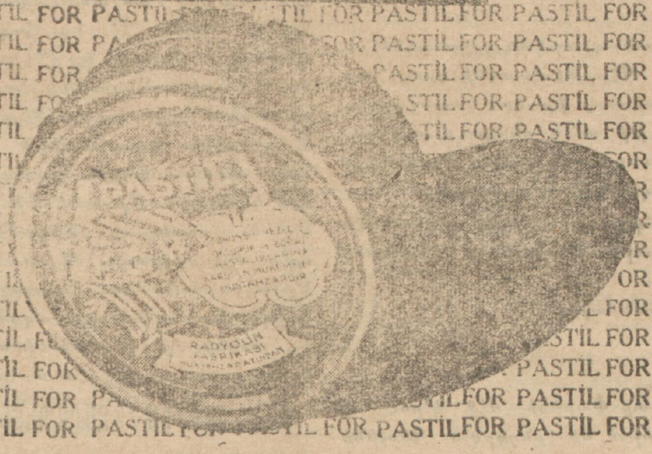

ԼՈՅԴ ԹՐԻԷՍԹԻՆՕ
LLYOD TRIESTINO

ՄԵԿՆՈՒՄ

ՓՐԱԿՍ.

Դշ., 30 Դեկտ., ժամը 17ին դէպի Փիրէ, Նափոլի, Մարսիլիա, Ճենովա։

ՏԱԼՄԱՑԻՍ.

Դշ., 30 Դեկտ., ժամը 17ին դէպի Պուրկազ, Վառնա, Գոնսթանցա։

ՔԻՐԻՆԱԼ.

Եշ. 31 Դեկտ. ժամը 20ին Ղալաթիոյ քարափէն դէպի Փիրէ, Պրինտիզի, Վենետիկ, Թրիէսթ։

ԻԶԻՕ

Եշ. 31 Դեկտ. ժամը 17ին դէպի Պուրկազ, Վառնա Գոսթանցա, Նովորոսիսք, Պաթում, Տրապիզոն, Սամսոն, Վառնա, Պուրկազ։

ՖՐԱԹԵԼԼԻ ՍՊԵՐՔՕ
FRATELLI SPERCO

Կալաթա, մաքսատան դէմը, Միւտավէնտիկեար խան, Թէլեֆոն 44792։

«Հոլանտական Շոգենաւային Ընկերութիւն»

ՄՍԹԷՐՏԱՄ

Արտածման սպասարկութիւն

Մօտաւոր մեկնում դէպի Անվէրս, Ռոթէրտամ, Ամսթէրտամ, Համպուրկ։

Venus այժմ Պոլսոյ մէջ
Trajanus բեռ կ'առնէ 27—31 Դեկտ.
Ceres բեռ կ'առնէ 1—5 Յեր

Գետերու վրայ մասնաւոր շոգենաւային սպասարկութիւն. Հանոսի և Մայնի բոլոր նաւահանգիստները։

Ներածման սպասարկութիւն Ամսթէրտամէն կ'սպասուին

Ceres Դեկտ. 25ին
Trajanus Դեկտ. 27ին

Ամսթէրտամէն մօտայուտ մեկնում

Hercules Դեկտ. 23ին

ՍԱՀԱՐԱՆ

25 Դեկտ. 1936

ՊԱՐՏԱԹՈՒՂԹԵՐ
ԵՒ ԱՌԺԷԹՈՒՂԹԵՐ

1933 Էրկանի ներքին փոխթ.	97 25
1918 Ներքին փոխառութիւն	97.—
1933 փոխառ. Ինթիրիք Ա.	22.75
» » » Բ.	21.25
» » » Գ.	21.35
Անատոլու Երկաթուղի Ա.	41.30
» » Բ.	41.30
» » Գ.	42.60
Անատոլու Պոն	44 30
Անատոլու Բամնեթուղթ	23.80
Սիմաս (Ասլան)	13,30
Թէրքոզ	11.—
Բէժի	1.95
Թէլէֆոն	7.—
Թրամվայ	20.—
Պոմոնթի	9 60
Մինոթերի Իւնիոն	10.40
Պոլսոյ Քարափ	10.
Իրէսի Ֆոնսիէ (1903)	100.—
» »	96.

ԴՐԱՄՆԵՐՈՒ ԸՆԹԱՑՔԸ

Անգլիական (Մթ. լիրին)	618.—
Ամերիկեան (Տոլար)	126 —
Թրքական ոսկի	1018.—
Պանք Օթոման	242.—
Եուկօ Սլաւիա » (Տինար)	50.—
Ֆրանսական (Ֆրանգ)	125—
Իտալական »	125.—
Պելճիքական »	85.—
Ցուն. կան » (Տրախ.)	23.—
Զուիցերիական »	575.—
Պուլկարական » (Լէվա)	23.—
Հոլանտական » (Ֆլորին)	66.—
Չեխոսլովաքիա » (Քորոն)	80.—
Աւստրիական »	25.—
Գերմանական » (Ռայխսմարք)	26.—
Ռումանական » (Լէյ)	14.—

ՉԼՔԵՐՈՒ ԸՆԹԱՑՔԸ

Լոնտոն	616.—
Նիւ Եորք (ոսկի)	79.71
Փարիզ	17.10
Հոսմ	15.14.75
Պրիւքսէլ	4.71.38
Զուիցերիա	3.46.87
Սոֆիա	64.93
Պերլին	1.98.30

ՀԵՌԱԳԻՐ

Փարիզ	(1 անգլ.) Ֆր.	105.15
Նիւ Եորք	(1 տոլար) »	21.48

ԽՆԱՄԱՏԱՐՈՒԹԵԱՆ
ՍԿԻԻՏԱՐԻ ՈՐԲԱՆՈՑԻՆ
1937 ՏԱՐԻՈՅ ՊԱՏԻ ՕՐԱՑՈՅՑՆԵՐԸ

Գեղարուեստական գքեչ կողքով ու խնամեալ տպագրութեամբ։ Կը գտնուի խնամատարական-մասնաճիւղերուն մօտ։ Հասոյթը ամբողջովին պիտի յատկացուի Սկիւտարի երկսեռ որբանոցի պէտքերուն։ Կը խնդրուի նախապատուութիւն տալ այս օրացոյցին, ատով գեղեցկագիտական վայելք մը ունենալու և թէ սատարած ըլլալու համար որբոտի մօտիկ հաստատութեան մը։

Խնամ. Վարչ. Ժողով

ՄՕՏ ՕՐԷՆ

Լ.ՈՅՍ ԿԸ ՏԵՍՆԷ ՊՐԱԿ ԱՌ ՊՐԱԿ

Անգլիացի նշանաւոր գրագէտ,

ԱԿԱԹԱ ՔՐԻՍԹԻ

խորհրդաւոր տունը

Լոյսի, իւրայատուկ և խիստ հետաքրքրական վէպ մը, որ Եւրոպայի եւ Ամերիկայի մէջ մեծապէս գնահատուած է։ Առաջին պրպիին հետ պահանջեցէք նաեւ գրքին պատկերազարդ կողքը։

Դին 4 ղրուշ։

Պոլսոյ Քաղաքապետական թատրոն

ՏՐԱՄԻ ԲԱԺԻՆԸ ՔԷՓԷՊԱՇԻ ԹԱՏՐՈՆԻՆ ՄԷՋ

Այս գիշերը ժամը 20.30ին

Պ ա պ ա

ՕՓԷՐԷՅԻ ԲԱԺԻՆԸ ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ԹԱՏՐՈՆԻՆ ՄԷՋ

ԱՅՍ ԳԻՇԵՐ ժամը 20.30ին

Լէյլա վէ մէճնուն

Օրօրօցէն գերեզման առողջ
եւ ներմակ մնացած ակռաներ

Ակռայի խիւս գործածողները չատ մը փորձերէ յետոյ ինչո՞ւ միշտ

Ռատիոլինի

որոշում կուտան

որովհետեւ ՌԱՏԻՈԼՈՆԸ

1. Ակռաներու վրայ «թարթր» գոյանալու նարգելք կ'ըլլայ։ Գրանուածն ալ կը մաքրէ

2—Ակռաներուվրայի խաւը առանց գծելու և վնասելու կը մաքրէ և կը փայլեցնէ։

3. Բերնի միքրոպները 100 առ 100 բացարձակապէս կը մեռցնէ։

4. Լինտերը կը խնամէ, անոնց հիւանդութեանց արգելք կ'ըլլայ, բերնի հոտը կ'անհետացնէ։

դուք ալ գործածեցէք

RADYOLiN

Գլխու ցաւի
Ակռայի ցաւի
Մանչերու ցաւի
Զիզերու ցաւի
Յօդացաւի, հարբուխի և կոփի դէմ

ամէնաբաւ ֆորմիւլ, ամէնատրաղ աղդեցութիւն, ամէնէն կարուկ արդիւնք

Թիւպ մը ԿՌԻՓԻՆԸ ընտանիքի մը բոլոր անդամները կ'ապահովագրէ ամէն տեսակ ցաւերու և խիթերու դէմ։

GRiPiN

Ուշադիր եղէք անունին և պնդելով զայն պահանջեցէք

Sahibi ve yazı işleri müdürü
HOREN CAMCİYAN

Basıldığı yer
ARTUN Basımevi: Galata Billur sokak No. 10

ՄԻՀԷԼ ԶԷՎԱՔՕ

Իզաբօ Թագուհին

ԽԳ.

ՊԱՏԻԺԻՆ ԺԱՄԸ ԿԸ ՄՕՏԵՆԱՑ

Պրանքայյօն կը խօսկար և կ'երազէր։ Իր երազները իրականութեան չափ հրաչալի եղան։ Երազեց որ քնացած ատենը կը զդար թէ զինքը կը վերցնեն ու կը տանին։ Ո՞ւր։ Չէր գիտեր։ Բայց տպաւորութիւնը ա՛յնքան ուժգին եղաւ որ փորձեց արթննալ։ Աչխատեցաւ կապարի պէս ծանր իր թարթիչները բանալ, բայց չկրցաւ։

Իր երազին չարունակութիւնը աւելի եւս ապահովցուց զինքը այդ իրողութեան վրայ։

Արդարեւ, Ուա փողոցին նշանաւոր մէկ գինետունը կը փոխադրէին զինքը։ Մարդիկը կը նստէին սեղանի մը առջեւ, որուն վրայ չարուած էին զանազան համադամ կերակուրներ։ Ինքը խնդալով կը պոռար թէ փորը անօթի չէ։ Սակայն կը պատասխանէին իրեն թէ զատապարտուած էր լափելու ի՛նչ որ կար սեղանին վրայ, և որպէսզի փախչիլու ո և է կարելիութիւն չունենար, զինքը ամուր կերպով կը կապէին։

Պրանքայյօն այդ դատապարտութիւնը բնաւ անախորժ չէր գտներ, և միշտ ծիծաղելով թող կուտար որ զինքը կապեն։

— Ա՛յսքան ուժով մի՛ սեղմէք, իրեն անիծած, փախչելու ախորժակ չունիմ։

Այդ երազը բաւական տեւեց։ Անչուշտ ժամանակ անցած էր։ Պրանքայյօն իր երազին մէջ, սկսաւ զարձեալ ախորժակ ունենալ։

— Խա՛չո՛ր ըսաւ ինքնիրեն, քանի որ դատապարտուած եմ այս ամէնը ուտելու, հիմակուընէ սկսիմ։ Օրինակի համար այս սագը խիստ համեղ կ'երեւայ։ Օ՛ն, բարեկամս, հոս եկէ՛ք...։

Ուզեց բռնել ա՛յն մեծ պնակը, որուն մէջ կը պառկէր սագը։

Զուր ջանք։ Չկրցաւ չարժում մը ընել։

— Վա՛յ խայտառակներ, մրմրթաց Պրանքայյօն, թերեւս կապա՛ծ են։ Եւ սակայն պէտք է որ կարենամ բռնել ատիկա... անօթի եմ։

Ու այս անգամը այնքան սաստիկ ձիգ մը բրաւ, որ արթնցաւ։

Քանի մը վայրկեան վերջ իրականութիւնը ա՛յնքան լաւ չարունակութիւնը երեւցաւ իր երազին, որ ձչդիւ մէկը միւսէն ճկրցաւ զանազանել։

Արդարեւ, ինչպէս երազին մէջ, ինքը մօտ էր սեղանի մը զոր կը լուսաւորէր երեք ճիւղեայ մոմ մը։

Ինչպէս իր երազին մէջ, ամուր կերպով կապուած էր, այնպէս որ միմիայն կրնար չարժել։

Միայն թէ այդ մնրկ, ցուրտ ու չարաչուք սրահը բնաւ չէր համապատասխաներ գինետան զուարթ սրահին։ Այդ մարմարեայ սեղանին վրայ ո՞չ մէկ համադամ կար։

Կամաց կամաց Պրանքայյօն զինքը շրջապատող անեալի իրականութեանց վերահասու եղաւ։

Այն ատեն աչքերը չափէն աւելի խոշորցան, մազերը ցցուեցան, առատ քրտինք ծածկեց ճակատը։ Քանի մը վայրկեան եւս վարանեցաւ, որովհետեւ ատիկա խիստ անեալի էր, յետոյ յանկարծ յիշողութիւնն ու սոսկումը միասին խուժեցին միտքին մէջ։

Ճանչաւ աթոռակը, որուն կապուած էր, ճանչցաւ չարաչուք սեղանը, ճանչցաւ անիծուած սրահը... Միջնաքաղաքի վնուկին բնակարանը— Լու երկար ոռում մը արձակեցին իր ջղագրգիռ շրթները։

Այդ ոռնումին պատասխանեցին ոռնումները Պրիւքսքայլի և Պրակայլի, որոնք իրենց կարգին կ'արթննային։ Իրենք ալ ճանչան այն սրահը, ուր երբեմն սպասած էին մահուան։

Հիմա դարձեալ երեք ողջերն էին իրենք։

Ամբողջ ժամ մը սրահին մէջ թնդացին իրենց ազաղակները։ Երբ մէկը լռեցնէր, միւսը կը սկսէր։ Երբեմն ալ ամէնքը մէկ կ'արձակէին իրենց անձկալիր աղաղակը, յոյժ մը ակնկալելով։ Ցուսա՛լ, բայց ի՞նչ բանի։

Ո՞վ օգնութեան պիտի փութար իրենց։ Այս անգամ սեղանին վրայ չէր մեռած տղան։ Հոն չէր մեռած տղան, որ արթնալով իրենց կապերը կտրէր։ Մարդ չկար։ Միայն բան մը կար։ սոսկումը։

Կամաց կամաց Պրանքայյօն լռեց։ յետոյ Պրակայլ յետոյ Պրիւքսքայլ։

Որովհետեւ կրնային գլուխնին դարձնել, երեք ողջերը սեւեռուն ու հետաքրքիր իրար նայեցան։

Աչքերնին զոցելու չէին համարձակեր։

(Շար.)

ՁԱՆՁՑԱՆ ԱՅՆ ՍՐԱՀԸ ՈՒՐ ՍՊԱՍԱԾ ԷԻՆ ՄԱՀՈՒԱՆ

(Շար.)